

АНАЛІЗ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Бондаренко В.Ф., Федченко О.О.

Фіскальна політика є однією із складових економічної політики. Дискреційна фіскальна політика – це політика у сфері урядових видатків та оподаткування. Відповідно до основних цілей стабілізаційної політики фіскальна політика здійснюється з метою цілеспрямованого впливу на обсяг національного виробництва, рівень безробіття та інфляції.

Використавши офіційні дані з статистичних щорічників за 2002-2004 рр., можна отримати певні дані для розрахунку основних складових фіскальної політики.

1. Уряд країни в 2003 р. застосовував стимулювальну дискреційну фіскальну політику, збільшивши видатки на 15,5 млрд. грн., а середню податкову ставку знизив на 1,5%. Проте, відповідно до макроекономічної теорії, такі дії були помилковими, адже у 2002 році країна не знаходилась в рецесійному стані, а бюджет був профіцитним. У 2003 році дефіцит становив 0,5 млрд. грн., приріст ВВП – 9,6%, а рівень інфляції – 8,2% (за індексом споживчих цін).

2. В 2004 р. уряд збільшив видатки, проте податкова ставка залишилась на тому ж рівні (0,108) і доходів у бюджеті не вистачило, щоб покрити ці витрати. Це привело до збільшення дефіциту бюджету до 11 млрд. грн., що частково свідчить про неефективність фіскальної політики (інфляція підвищилась до 12,3% при зростанні ВВП на 12,1%).

3. В минулому році ці тенденції зберігалися: зросли видатки з держбюджету, податкова ставка суттєво не змінилася, що свідчить про збереження стимулюючої фіскальної політики. Наслідки: зростання дефіциту бюджету (за міжнародною методологією); збереження високого рівня інфляції (10,3% при накопиченні значного „інфляційного навісу” на 2006 рік); спад темпів приросту ВВП (до 2,4%, що потребує окремого пояснення); зростання реальних доходів населення та депозитів; значне зростання роздрібного товарообігу (більш ніж у 2 рази).